

Proběhlo vyhodnocení nestandardních stavů ve společnosti OKK Koksovny za poslední dva roky.

Její technologie sama o sobě nezpůsobuje v Přívoze překračování imisních limitů

Vyhodnocení provedla letos v červenci společnost E-expert ve spolupráci se Zdravotním ústavem v Ostravě. Proběhlo na žádost společnosti OKK Koksovny, a.s., a bylo posuzováno celkem 13 epizod s výskytem viditelného dýmu, k nimž došlo v areálu společnosti během let 2017–2018. K analýze byla použita data z monitorovací stanice provozované ČHMÚ a monitorovací stanice provozované Zdravotním ústavem v Ostravě. Vliv posuzovaných epizod nebyl jednoznačně prokázán. Studie potvrzuje, že znečištění prachem, benzenem a zejména benzo(a)pyrenem vykazuje sezonní chod (v zimě jsou hodnoty vyšší, v netopné sezoně nižší nebo dokonce podlimitní), zatímco provoz společnosti OKK Koksovny je celoročně rovnoměrný. Technologie společnosti OKK Koksovny tak sama o sobě nezpůsobuje překračování imisních limitů v lokalitě Ostrava-Přívoz. K překračování některých imisních limitů v této lokalitě dochází v souběhu s působením ostatních zdrojů znečišťování ovzduší – zejména lokálních topenišť, ale i dopravy a dalších průmyslových provozů.

Areál společnosti OKK Koksovny, jejíž nestandardní stavy byly ve studii hodnoceny, se nachází na území městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Nejbližší monitorovací stanicí kvality ovzduší s kontinuálním provozem je stanice v lokalitě Ostrava-Přívoz, jejíž vzdálenost od areálu OKK je zhruba 540 m. Stanici provozuje Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ). Ten také poskytl pro potřeby posouzení změn kvality ovzduší v rámci této studie potřebná data o měřených koncentracích PM₁₀, PM_{2,5}, SO₂ (operativní hodnoty), ale i o teplotě a směru větru v posuzovaných dnech (jde pouze o doprovodné údaje k měření kvality ovzduší, které nemají povahu hodnot znaleckého posudku).

Monitoring kvality ovzduší na území Ostravy-Přívozu provádí prostřednictvím stacionární stanice také Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě. Data z této stanice byla využita pro vyhodnocení dlouhodobých trendů kvality ovzduší. „Stanice je umístěna na zahradě domova důchodců Slunovrat v ulici Na Mlýnici a měří zde od ledna 2014. Stanice měří aktivním způsobem, což znamená odběr ovzduší na filtr nebo pevný sorbent a následnou analýzu v laboratoři. Odběr probíhá dle předem stanoveného odběrového kalendáře,“ vysvětluje vedoucí zpracovatelského týmu ze společnosti E-expert Vladimír Lollek s tím, že provoz a zpracování dat vyhovuje požadavkům vyhlášky č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích, a doplňuje: „Vyhodnocení jsme provedli na žádost samotných koksoven. Posuzovali jsme celkem 13 situací s výskytem viditelných dýmů, k nimž mělo dojít v letech 2017 a 2018, a také dlouhodobé trendy kvality ovzduší dle monitoringu Zdravotního ústavu.“

Tab. 1: Výskyt nestandardních stavů v roce 2017

6.1.2017	10:18	10:20
13.1.2017	8:55	není k dispozici
20.1.2017	10:39	10:44
24.5.2017	8:55	není k dispozici
19.6.2017	16:13	16:30
18.7.2017	15:48	není k dispozici
11.8.2017	9:49	10:03

Tab. 2: Výskyt nestandardních stavů v roce 2018

14.5.2018	14:41	není k dispozici
30.10.2018	10:12	není k dispozici
31.10.2018	11:30	12:22
2.11.2018	14:41	14:56
5.11.2018	10:44	11:32
6.11.2018	10:52	není k dispozici

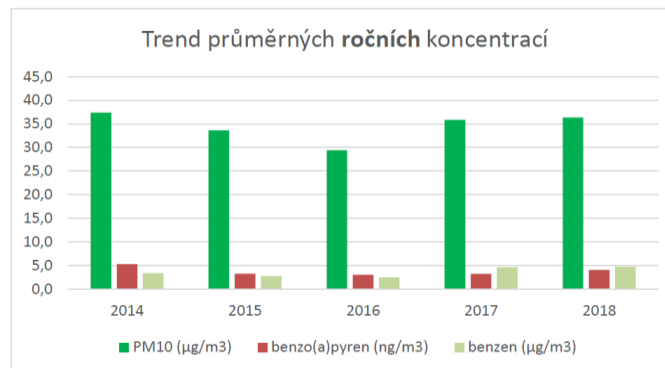
Výsledky vyhodnocení nestandardních stavů ve společnosti OKK Koksovny

Rozborem 13 nestandardních stavů za léta 2017 a 2018 nebyl jednoznačně prokázán vliv společnosti na kvalitu ovzduší v Ostravě-Přívoze. Pouze ve dvou ze sedmi případů, kdy proudil v době epizody vítr ve směru od koksovny ke stanici, lze v naměřených datech na stanici ČHMÚ najít zvýšené koncentrace prachu, které mohou přímo souviset s danou epizodou (konkrétně s epizodami z 6. 1. 2017 a 5. 11. 2018).

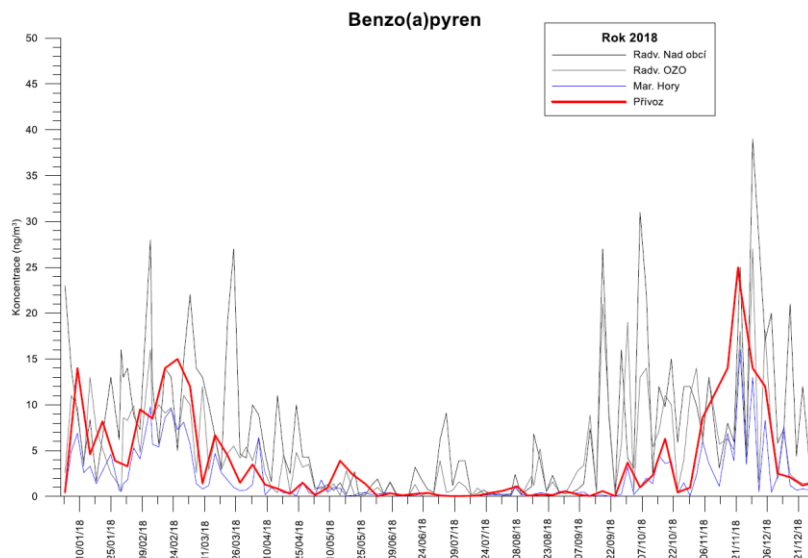
Dlouhodobý monitoring ZÚ Ostrava v Ostravě-Přívoze

Na základě naměřených hodnot je zřejmé, že v zimním období dochází v lokalitě k častému překračování imisního limitu denních průměrných koncentrací pro PM₁₀ (50 µg/m³). Stejně tak lze pozorovat zvýšené koncentrace benzenu a benzo(a)pyrenu v chladné části roku. Z naměřených hodnot jsou zřejmé výrazné rozdíly v průměrných měřených koncentracích benzo(a)pyrenu, benzenu a PM₁₀ v topné sezoně (dle vyhl. č. 194/2007 Sb. se jedná o období 1. 9. až 31. 5.) a v netopné sezoně (viz obr. 1 a tabulky č. 3 a 4). Zatímco v letním netopném období se průměrné měřené koncentrace pohybují v úrovni 50% imisního limitu, v zimním období dochází k častému překračování imisního limitu pro PM₁₀ a benzo(a)pyren.

Obr. 1: Trend průměrných celoročních koncentrací v Ostravě-Přívoze

Koncentrace benzo(a)pyrenu v roce 2018 v Ostravě

Tab. 3: Průměrné koncentrace měřené v letním období

Léto	PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	benzo(a)pyren (ng/m^3)	benzen ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
2014	23,3	0,6	2,5
2015	24,6	0,4	2,0
2016	20,1	0,4	1,8
2017	20,4	0,2	4,5
2018	20,6	0,3	3,4
Průměr	21,8	0,4	2,8

Tab. 4: Průměrné koncentrace měřené za celý rok

Rok	PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	benzo(a)pyren (ng/m^3)	benzen ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
2014	37,4	5,3	3,4
2015	33,6	3,3	2,8
2016	29,4	3,0	2,5
2017	35,8	3,2	4,6
2018	36,4	4,1	4,7
Průměr	34,5	3,8	3,6
Limit	40,0	1,0	5,0

„Z dlouhodobého monitoringu plyne, že technologie OKK Koksovny není jediným původcem znečištění prachem, benzo(a)pyrenem a benzenem v Ostravě-Přívoze. Provoz OKK Koksovny je po celý rok rovnoměrný. Přitom zejména koncentrace benzo(a)pyrenu, který lze s technologií koksování spojit, jasně vykazují sezonní chod, tzn. v zimě jsou hodnoty vyšší, v netopné sezoně naopak nižší nebo dokonce podlimitní. Tento trend přitom nelze připisovat pouze horším rozptylovým podmínkám v zimním období. Souvislost s provozem technologie OKK Koksovny nebyla jednoznačně prokázána ani v případě špičkových koncentrací benzenu,“ říká vedoucí zpracovatelského týmu společnosti E-expert Vladimír Lollek s tím, že lze připustit, že technologie OKK ovlivňuje kvalitu ovzduší v Ostravě-Přívoze, ale sama o sobě nezpůsobuje překračování imisních limitů. „K překračování některých imisních limitů v lokalitě Ostrava-Přívoz dochází v souběhu s působením ostatních zdrojů znečišťování ovzduší, jako jsou zejména lokální topeniště, doprava a další průmyslové provozy,“ dodává na závěr Vladimír Lollek.

E-expert, spol. s r.o.: se spolupracovníky z řad nezávislých odborníků a specialistů zpracovává podle potřeb zákazníků environmentální studie a posouzení technických, ekonomických a ekologických problémů v komunální i průmyslové oblasti. Zaměřuje se zejména na oblast integrované prevence (IPPC), posuzování vlivů staveb na životní prostředí (EIA), povolování zdrojů znečišťování ovzduší, problematiku emisí skleníkových plynů i dotací z Operačního programu Životní prostředí (OPŽP).

Kontakt pro média:

Ing. Vladimír Lollek, E-expert, spol. s r.o., lollek@e-expert.eu, +420 776 551 709

Mgr. Michal Pistolas, Zdravotní ústav v Ostravě, pr.media@zuova.cz, +420 737 674 422